

Motion till riksdagen

2005/06:Fi211

av **Gunnar Andrén och Eva Flyborg (fp)**

Statistiska centralbyrån

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Statistiska centralbyråns allmänna inriktning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kostnads- och intäktsfördelningen inom Statistiska centralbyrån.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om regeringens underlåtenhet att för riksdagen klargöra vilka åtgärder den avser att vidta med anledning av Riksrevisionens rekommendationer i rapporten rir 2004:8.

Motivering

Riksrevisionen granskade år 2004 Statistiska centralbyråns uppdragsverksamhet. Rapporten publicerades den 22 april 2004 och överlämnades då till regeringen.

Riksrevisionens styrelse beslutade vid prövningen av Riksrevisionens rapport att inte sända denna vidare till riksdagen eftersom något direkt lagstiftningsbehov inte förelåg och styrelsen tog för givet att regeringen redan i förra årets budgetproposition skulle återkomma och efterkomma Riksrevisionens förslag. Så har märkligt nog emellertid inte skett.

Det är bakgrunden till denna annars – om regeringen följt Riksrevisionens förslag – obehövligen men nu angelägna motion. Vi avstår här från att redogöra för Riksrevisionens iakttagelser i detalj men återkommer nedan till några huvudpunkter. Alla Riksrevisionens iakttagelser finns dokumenterade i RiR 2004:8.

Riksrevisionens rekommendationer (s. 88–89) är väl sammanfattade i punktform, inte minst vad gäller uppdragsverksamheten, vars omfattning av hela SCB-verksamheten numera är mycket betydande, där intäcks- och kostnadsfrågorna har både företagsekonomiska och konkurrensmässiga aspekter.

Fel! Okänt namn på

Riksrevisionen påtalade, mot bakgrund av riksdagens beslut, att SCB:s verksamhet såsom publikationer och tillkännagivanden skall präglas av tillförlitlighet. Regeringen bör därför förtydliga SCB:s uppdrag och skapa bättre förutsättningar för insyn i uppdragsverksamhetens innehåll. I detta ingår att klargöra vilka principer som skall gälla för myndighetens prissättning, samt uppföljning och kontroll av hur SCB sätter sina avgifter, och om verksamheten bedrivs med full kostnadstäckning.

Regeringen har på alla dessa punkter underlåtit att efterkomma Riksrevisionens rekommendationer. Huruvida detta beror på att regeringen inte delar Riksrevisionens åsikter eller på andra grunder inte avser att följa vad Riksrevisionen sagt, är omöjligt att veta.

Under alla förhållanden är det värt klander att inte underrätta riksdagen om vilka åtgärder regeringen avser att vidta med anledning av Riksrevisionens rapport. Det anser vi nu att riksdagen skall ge regeringen till känna.

Vi anser vidare att Statistiska centralbyråns (SCB) myndighetsuppgifter bör begränsas för att bl.a. minska de administrativa bördor som läggs på företagen i samband med statistikinsamlingar. För att säkerställa att det finns efterfrågan på producerad statistik bör också SCB:s avgiftsfinansiering eller uppdragsverksamhet öka.

Riksrevisionens rapport om SCB:s uppdragsverksamhet visade emellertid med önskvärd tydlighet att SCB:s organisation behöver förändras. Uppdragsverksamheten är i dag organisatoriskt integrerad med den anslagsfinansierade verksamheten. Flertalet avdelningar på SCB har en blandfinansiering.

Enligt Riksrevisionen är möjligheterna till insyn i uppdragsverksamheten mycket begränsade. Det beror enligt Riksrevisionen bl.a. på regeringens bristfälliga styrning och uppföljning samt på hur SCB organiserar verksamheten. Till exempel är prissättningen svår att genomskåda, full kostnadstäckning och ekonomisk åtskillnad vid uppdragsverksamhet är inte säkerställda, det är oklart om olika tjänster eller kundgrupper ger full kostnadstäckning och regeringens krav på information om verksamheten är för begränsat.

Vi anser därför också att SCB bör ges i uppdrag att genomföra en klar uppdelning mellan den anslagsfinansierade och den avgiftsfinansierade verksamheten. Riksrevisionens rapport 2004:8 bör enligt vår mening ligga till grund för en sådan förändring av SCB och SCB:s organisation.

Vi föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad vi anför om SCB.

Stockholm den 28 september 2005

Gunnar Andrén (fp)

Eva Flyborg (fp)